

Številka: 35432-74/2022-2550-8

Datum: 10. 8. 2023

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi drugega odstavka 120. člena v povezavi z dvanajstim odstavkom 119. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-1O in 78/23-ZUNPEOVE), v upravni zadevi spremembe okoljevarstvenega dovoljenja zaradi preverjanja skladnosti naprave z Zaključki o BAT, na zahtevo upravljavca PERUTNINARSKA ZADRUGA PTUJ PZP z.o.o., Spodnja Hajdina 17, 2288 Hajdina, ki ga po pooblastilu zastopa E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana, naslednjo

ODLOČBO

I.

Okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-139/2006-5 z dne 12. 8. 2009, spremenjeno z odločbo št. 35406-71/2015-8 z dne 20. 2. 2017 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) izdano upravljavcu PERUTNINARSKA ZADRUGA PTUJ PZP z.o.o., Spodnja Hajdina 17, 2288 Hajdina (v nadaljevanju: upravljavec) za obratovanje naprave za intenzivno rejo perutnine Farma Hajnsko z zmogljivostjo 130.000 mest (v nadaljevanju: naprava), ki se nahaja na zemljiščih v k.o. 1211 Hajnsko se spremeni tako, kot izhaja iz nadaljevanja izreka te odločbe:

1. Točka 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

1. Obseg dovoljenja

Stranki - upravljavcu PERUTNINARSKA ZADRUGA PTUJ PZP z.o.o., Spodnja Hajdina 17, 2288 Hajdina (v nadaljevanju: upravljavec) se izda okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave Farma Hajnsko (A1), v kateri se izvaja dejavnost intenzivne reje perutnine (piščancev brojlerjev) s proizvodno zmogljivostjo 130.000 mest – na naslovu Hajnsko, 3253 Pristava, na zemljiščih s parc. št. 154 in 159/2, obe k.o. 1211 Hajnsko.

Napravo A1 in druge z njo neposredno tehnično povezane dejavnosti sestavljajo naslednje nepremične tehnološke enote:

1. 6 hlevov za rejo brojlerjev (N1-N6),
2. diesel elektro agregat (N7),
3. 6 silosov (Sil1-Sil6),
4. steljnika (Sk1, Sk2),
5. zamrzovalna skrinja za pogin (Sk01),
6. 10 podzemnih zbiralnikov za odpadno vodo (Rez1-Rez10) in
7. upravna stavba.

2. Točka 2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

2. Okoljevarstvene zahteve za emisije snovi v zrak

2.1. Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja oziroma zmanjševanja emisij iz naprave

2.1.1. Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja mora upravljavec zagotavljati izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi v zrak:

- tesnjenje delov naprave in preprečevanje nastajanja emisije prahu, zajemanje odpadnih plinov na izvoru in druge ukrepe za zmanjšanje količine odpadnih plinov;
- čim popolnejšo izrabo surovin in energije ter druge ukrepe za optimiranje proizvodnih procesov;
- optimiranje obratovalnih stanj zagona, spremembe zmogljivosti in zaustavljanja ter drugih izjemnih pogonskih stanj in
- redno vzdrževanje dobrega tehničnega stanja naprave.

2.1.2. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja poleg ukrepov iz točke 2.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati tudi naslednje ukrepe za zmanjševanje emisije snovi v zrak:

- v fazah obratovanja naprave, v katerih se trdne snovi (krma, nastilj, gnoj) pretovarjajo, prekladajo ali prevažajo, uporabljajo ali skladiščijo, je zaradi gostote, zrnatosti, velikosti zrn, površinskih lastnosti, abrazijske neopornosti, drobljivosti, sestave ali nizke vsebnosti vlage teh snovi treba preprečevati in zmanjševati emisijo celotnega prahu in še zlasti razpršene emisije snovi iz naprave,
- zmanjševati poti padanja pri iztresanju nastilja in gnoja na namensko vozilo,
- prilagajati obratovanje naprave lastnostim krme, vrsti nastilja in gnoju,
- zmanjševati nastavitvena dela in čiščenje tako, da ne prihaja do nepotrebnega prašenja,
- avtomatizirati pretovor, kot je polnjenje silosov s krmo brez možnosti iztresanja,
- redno vzdrževati in čistiti naprave za pretovor,
- po možnosti uporabiti nakladalnice le za vlažne materiale ali materiale, ki se ne prašijo (gnoj),
- popolnoma ali v pretežni meri zagotoviti zaprtje prostorov pri tehnoloških procesih, pri katerih se trdne snovi pretovarjajo, prekladajo, prevažajo, skladiščijo in uporabljajo kot so silosi za krmo in steljniki,
- v zvezi z lastnostmi trdnih snovi uporabiti zvišanje vlažnosti materiala v primerih, ko vlaženje ne vpliva na kvaliteto materiala, peletirano krmo, grob nastilj in zmanjševati število mest za pretovarjanje,
- uporabiti zaprta prevozna sredstva in zaprte sisteme za natovarjanje in raztovarjanje trdnih snovi kot so vozila z zaprtimi vsebniki za krmo in steljo, namenska vozila s pokritimi prikolicami za prevoz gnoja in v notranjem transportu zaprte transportne trakove za krmo,
- vzdrževati površine cest, po katerih vozijo vozila za prevoz trdnih snovi,
- zapirati vhodna vrata v prostore stavb, v katera se dovažajo, uporabljajo ali odvažajo trdne snovi,
- zapirati ali tesniti mesta za pretovarjanje trdnih snovi,
- prednostno uporabiti zaprte načine skladiščenja, kot je skladiščenje v silosih, steljnkih in drugih zbiralnikih oziroma kontejnerjih,
- uporabiti zaprte sisteme za natovarjanje in raztovarjanje trdnih snovi, predvsem krme,
- omejiti hitrosti prevoznih sredstev na transportnih poteh tako, da ne prihaja do prašenja,
- potrebno je redno čistiti in vzdrževati manipulativne površine,
- preprečevati in zmanjševati razpršeno emisijo prahu z rednim preventivnim čiščenjem tehnološke opreme in naprav,
- vse povozne površine na lokaciji naprave morajo biti utrjene in asfaltirane,
- v čim večji meri zasaditi rastlinje ali zatraviti površine, ki niso namenjene transportu ali razkladanju.

2.1.3. Upravljavec mora zagotavljati zmanjšanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) z:

- uporabo grobega materiala za nastilj (kot npr. slama),
- nanos svežega nastilja pred in med vselitvijo s trosilcem,
- uporabo avtomatskih krmilnikov za hranjenje po želji,
- uporabo peletirane krme z oljnimi sestavinami,
- uporabo skladišč za suho krmo (silosi), ki so opremljeni z zaprtim sistemom za transport,
- uporabo avtomatskega prezračevalnega sistema z majhno hitrostjo zraka v hlevih in
- uporabo razprševanja vodne meglice.

2.1.4. Upravljavec mora zagotavljati izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav:

- zagotavljati ustrezno razdaljo med napravo (farmo) in občutljivimi sprejemniki,
- uporabiti mora sistem nastanitve, kjer so živali in površine suhe in čiste, pri čemer se krma ne sme raztresati in voda se ne sme razlivati, zmanjševati tok in hitrost zraka nad površino gnoja v hlevih in zniževati temperaturo v hlevih,
- zagotavljati, da je nastilj stalno suh in pod aerobnimi pogoji,
- optimirati pogoje izpustov izstopnega zraka iz hlevov kot je npr. z namestitvijo ventilatorjev na slemenu streh, učinkovita postavitve zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka kot so gozdne površine, postavitve stenskih ventilatorjev tako, da so obrnjeni stran od občutljivih sprejemnikov oz. od objektov.

2.1.5. Upravljavec mora za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) zagotavljati, da izvaja vzrejo brojlerjev na globokem nastilju s prisilnim prezračevanjem in napajalnim sistemom brez iztekanja, pri čemer mora zagotavljati, da emisije amonijaka v zrak ne presegajo mejnih vrednosti, določenih v Preglednici 1 iz točke 2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

2.1.6. Upravljavec lahko kot gorivo v nepremičnem motorju z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregatu uporablja le plinsko olje D2.

2.1.7. Nepremični motor z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregat lahko obratuje samo za pogon rezervnega ali zasilnega napajanja elektrike, pri čemer njegov obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno.

2.2. Mejne vrednosti emisije snovi v zrak

2.2.1. Mejna vrednost emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje z uporabo reje na globokem nastilju je določena v Preglednici 1.

Preglednica 1: Mejna vrednost emisije snovi v zrak

Parameter	Mejna vrednost (v kg NH ₃ /mesto za brojler/leto)
Dušik, izražen kot NH ₃	0,08

2.3. Zahteve za obratovalni monitoring emisij snovi v zrak

2.3.1. Upravljavec mora zagotavljati monitoring emisije amonijaka v zrak kot oceno z izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak na podlagi uporabe masne bilance na podlagi

izločanja in na podlagi skupnega dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem, ki se nanaša le na emisije glede na način reje iz hlevov.

2.3.2. Upravljavec mora zagotavljati monitoring emisije celotnega prahu v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje kot oceno z izračunom letne količine razpršene emisije snovi v zrak na podlagi uporabe emisijskega faktorja.

2.3.3. Upravljavcu ni treba zagotoviti izvajanje obratovalnega monitoringa emisij snovi v zrak iz nepremičnega motorja z notranjim izgorevanjem – diesel elektro agregat, katerega obratovalni čas ne sme presegati 300 ur letno in je namenjen samo za pogon zasilnega napajanja elektrike.

2.4. Obveznost predložitve poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa

2.4.1. Upravljavec mora oceno o letnih emisijah snovi v zrak, ki jo izdelava izvajalec obratovalnega monitoringa na podlagi ocene z izračunom letne količine razpršenih emisij amonijaka in celotnega prahu v zrak, poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v elektronski obliki vsako leto do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

2.4.2. Upravljavec mora kot prilogo k oceni o letnih emisijah snovi v zrak iz točke 2.4.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja priložiti oceno z izračunom razpršenih emisij iz točke 2.3.1. in 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja. Iz ocene mora biti razviden način izračuna in podatki, ki so bili pri tem uporabljeni.

3. Točka 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

3.1.1. Upravljavec mora odpadne vode, ki nastanejo pri pranju hlevov z visokotlačnimi čistilnimi aparati (v nadaljevanju: pralne vode), v največji letni količini 70 m³, zbirati v vodotesnih podzemnih zbiralnikih, ki so izvedeni tako, da ne pride do izlivanja, izpiranja ali odtekanja pralne vode v okolje.

4. Za točko 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodajo točke 3.1.1.a, 3.1.1.b in 3.1.1.c, ki se glasijo:

3.1.1.a. Upravljavec mora po vsaki izpraznitvi hleva pred pranjem hlevov zagotoviti suho čiščenje hleva.

3.1.1.b. Upravljavec mora zagotavljati, da se padavinske odpadne vode, ki se odvaja s streh hlevov ter povoznih površin, ne onesnažijo s pralnimi vodami in komunalnimi odpadnimi vodami.

3.1.1.c. Upravljavec mora zagotavljati suho čiščenje dvorišnega območja ter transportnih poti (brez nastanka odpadnih vod).

5. Za točko 3.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se dodajo točke 3.1.7 do 3.1.14, ki se glasijo:

3.1.7. Upravljavcu se na iztoku V1 na mestu, določenem v koordinatnem sistemu D96/TM s koordinatama e = 545633 in n = 118981, ki se nahaja na zemljišču v k.o. 1211 Hajnsko, parc. št. 256, dovoli odvajanje komunalne odpadne vode, ki se predhodno očisti v lastni mali komunalni čistilni napravi (v nadaljevanju: mKČN), z zmogljivostjo 3 populacijskih ekvivalentov (PE), posredno v podzemne vode:

- v največji letni količini 30 m³

3.1.8. Upravljavec mora zagotoviti izvedbo prvih meritev komunalne odpadne vode iz mKČN na iztoku V1. Meritve na iztoku V1 morajo biti izvedene na merilnem mestu MM1, določenem v koordinatnem sistemu D96/TM s koordinatama e = 545841 in n = 118960, k.o. 1211 Hajnsko parc. št. 153/2, z odvzemom enega trenutnega vzorca. Upravljavec naprave mora zagotoviti, da mejne vrednosti parametrov iz Tabele 1 niso presežene.

Tabela 1: Nabor parametrov in mejne vrednosti za izvedbo prvih meritev

Parameter onesnaženosti	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	O ₂	mg/l	200
Biokemijska potreba po kisiku (BPK ₅)	O ₂	mg/l	(a)

(a) mejna vrednost ni določena; parameter je treba meriti

3.1.9. Upravljavec mora vsako tretje leto izvajalcu javne službe, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja:

- omogočiti pregled mKČN iz točke 3.1.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja ali pa mu
- v roku za izvedbo pregleda predložiti rezultate meritev emisije snovi na iztoku iz te mKČN (analizne izvide). Meritve emisije snovi izvedene namesto pregleda mKČN se izvedejo na merilnem mestu MM1 iz točke 3.1.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, pri čemer se odvzame en trenutni vzorec in v njem določi parameter kemijska potreba po kisiku (KPK). Upravljavec naprave mora zagotavljati, da mejna vrednost parametra KPK iz Tabele 2 ni presežena.

Tabela 2: Mejna vrednost parametra KPK

Parameter onesnaženosti	Izražen kot	Enota	Mejna vrednost
Kemijska potreba po kisiku (KPK)	O ₂	mg/l	200

3.1.10. Prvi pregled mKČN iz točke 3.1.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja se izvede prvo naslednje koledarsko leto po izvedbi prvih meritev.

3.1.11. Upravljavec mora za izvedbo prvih meritev in za izvajanje morebitnih meritev emisije snovi, ki nadomeščajo pregled mKČN, zagotoviti stalno merilno mesto na iztoku iz mKČN, ki je dovolj veliko in dostopno ter opremljeno tako, da je meritve mogoče izvajati merilno neoporečno, tehnično ustrezno, brez nevarnosti za izvajalca meritev in kjer je ob vsakem času možen odvzem trenutnega vzorca prečiščene odpadne vode pred iztokom iz mKČN.

3.1.12. Upravljavec mora "Poročilo o prvih meritvah mKČN z zmogljivostjo od 50 PE" skupaj z analiznim izvidom izvedenih meritev na iztoku iz mKČN najpozneje 30 dni po prejemu analiznega izvida predložiti izvajalcu javne službe, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

3.1.13. Upravljavec mora izvajalcu javne službe, ki opravlja naloge na območju občine, v kateri se nahaja naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, omogočiti prevzem in odvoz blata iz mKČN.

3.1.14. Upravljavec mora ob izpadu mKČN ali ob kakršnikoli okvari pri obratovanju mKČN, ki bi lahko povzročila čezmerno obremenitev odpadne vode na iztoku iz mKČN, sam takoj začeti izvajati ukrepe za odpravo okvare, zmanjšanje in preprečitev nadaljnega čezmernega obremenjevanja in vsak tak dogodek takoj prijaviti inšpekciji, pristojni za varstvo okolja in inšpekciji, pristojni za ribištvo.

6. Za točko 4.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se doda nova točka 4.1.3, ki se glasi:

4.1.3 Upravljavec mora poleg ukrepov iz točke 4.1.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja uporabljati naslednje kombinacije tehnik za preprečevanje ali zmanjšanje emisij hrupa:

- ustrezna lokacija opreme in stavb z vidika preprečevanja hrupa,
- zapiranje vrat in večjih odprtih stavbe, zlasti med hranjenjem,
- upravljanje opreme s strani izkušenega osebja,
- izogibanje hrupnim dejavnostim ponoči in med vikendi,
- upoštevanje določb za nadzor nad hrupom med vzdrževalnimi dejavnostmi,
- uporaba transportnih trakov in polžnih transporterjev, polnih krme,
- uporaba tihe opreme, kot so visoko učinkoviti ventilatorji, kadar naravno prezračevanje ni mogoče ali zadostno, ter črpalke in kompresorji,
- uporaba opreme, ki vključuje opremo za zmanjševanje hrupa, izolacijo vibracij in izvedbo zvočne izolacije stavb.

7. Točka 6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

6. Zahteve za ravnanje z gnojem in pralnimi vodami iz naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja

6.1 Upravljavec mora skladno s pogodbami zagotoviti oddajo gnoja in pralnih vod drugim lastnikom kmetijskih zemljišč, in sicer po vsakem vzrejnem ciklusu, brez njunega skladiščenja v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

8. Točka 7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se spremeni tako, da se glasi:

7. Drugi ukrepi v zvezi z obratovanjem naprave

7.1. Upravljavec mora pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja izvajati in upoštevati sistem ravnanja z okoljem, ki vključuje naslednje elemente:

1. zavezanost vodstva, vključno z najvišjim vodstvom;
2. opredelitev okoljske politike, ki vključuje stalno izboljševanje okoljskih značilnosti obrata, ki jo zagotavlja vodstvo;
3. načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami;
4. izvajanje postopkov, pri katerih je posebna pozornost namenjena:
 - (a) strukturi in odgovornosti;
 - (b) usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti;
 - (c) komunikaciji;
 - (d) vključevanju zaposlenih;
 - (e) dokumentaciji;
 - (f) učinkovitemu obvladovanju procesov;
 - (g) programom vzdrževanja;
 - (h) pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih;
 - (i) ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo;
5. preverjanje učinkovitosti in izvajanje popravilnih ukrepov, pri čemer je posebna pozornost namenjena:
 - (a) monitoringu in merjenju;
 - (b) popravilnim in preventivnim ukrepom;
 - (c) vodenju evidenc;
 - (d) neodvisnim (kjer je izvedljivo) notranjim ali zunanjim presojam, da se ugotovi, ali je sistem ravnanja z okoljem skladen z načrtovano ureditvijo ter ali se ustrezno izvaja in vzdržuje;

6. pregled sistema ravnanja z okoljem ter njegove stalne ustreznosti, primernosti in učinkovitosti, ki ga izvaja najvišje vodstvo;
 7. spremljanje razvoja čistejših tehnologij;
 8. upoštevanje okoljskih vplivov morebitne razgradnje naprave v fazi načrtovanja nove naprave in v njeni celotni obratovalni dobi;
 9. redno uporabo sektorskih primerjalnih analiz (npr. sektorski referenčni dokument EMAS);
 11. izvajanje načrta za obvladovanje vonjav.
- 7.2. Upravljavec mora za preprečevanje ali zmanjševanje okoljskega vpliva in izboljšanje splošnih značilnosti zagotavljati:
- ustrezno lokacijo naprave in razporeditev dejavnosti v prostoru,
 - izobraževanje in usposabljanje osebja,
 - pripravo načrta za izredne razmere za obravnavanje nepričakovanih emisij in dogodkov, kot je onesnaženje vodnih teles,
 - redne preglede, popravila in vzdrževanje konstrukcij in opreme ter redne preglede podzemnih zbiralnikov in preverjanje njihove tesnosti,
 - začasno skladiščenje poginulih živali tako, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.
- 7.3. Upravljavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:
- zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin;
 - večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
 - dodajanje nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin;
 - uporaba odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni dušik.
- 7.4. Upravljavec mora za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali zagotavljati predpisane sestave prehrane in prehranske strategije, ki vključuje naslednjo kombinacijo:
- večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja;
 - uporabo odobrenih krmnih dodatkov, s katerimi se zmanjšuje skupni izločeni fosfor (npr. fitaza);
 - uporabo hitro prebavljivih anorganskih fosfatov za delno nadomestitev običajnih virov fosforja v krmi.
- 7.5. Upravljavec mora za učinkovito uporabo vode zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:
- evidentiranje porabe vode;
 - odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode;
 - uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme;
 - izbiro in uporabo ustrezne opreme (npr. nastavkov za sesanje, skodelic za napajanje, korit za vodo) za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji);
 - redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitev opreme za pitno vodo.
- 7.6. Upravljavec mora za učinkovito rabo energije v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavljati sledečo kombinacijo tehnik:
- visoko učinkoviti ogrevalni/hladilni in prezračevalni sistemi,

- optimizacija ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov ter upravljanja,
- uporaba energijsko učinkovite razsvetljave.

7.7. Upravljavec mora za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo piščancev brojlerjev zagotoviti oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

7.8. Upravljavec mora enkrat na leto v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zagotavljati spremljanje skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo masne bilance dušika in fosforja na podlagi zaužite krme, vsebnosti surovih beljakovin v prehrani, skupnega fosforja in proizvodnosti živali, pri čemer mora zagotavljati, da skupni izločeni dušik in skupni izločeni fosfor za piščance brojlerje ne presegata mejnih vrednosti iz Preglednic 4 in 5.

Preglednica 4: Mejna vrednost za skupni izločeni dušik, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni dušik, povezan z BAT (v kg izločenega dušika/mesto za žival/leto)
Skupni izločeni dušik, izražen kot N	Brojlerji	0,6

Preglednica 5: Mejna vrednost za skupni izločeni fosfor, povezan z BAT

Parameter	Kategorija živali	Skupni izločeni fosfor, povezan z BAT (v kg izločenega P ₂ O ₅ /mesto za žival/leto)
Skupni izločeni fosfor, izražen kot P ₂ O ₅	Brojlerji	0,25

7.9. Upravljavec mora zagotoviti vodenje evidence naslednjih parametrov procesa vsaj enkrat na leto:

- poraba vode;
- poraba električne energije;
- poraba goriva;
- število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini,
- poraba krme,
- proizvodnja gnoja.

7.10. Upravljavec mora oceno ali izračun zmanjšanja emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo v napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, iz točke 7.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, skupno izločeni dušik in skupno izločeni fosfor iz točke 7.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja in evidenco spremljanja parametrov iz točke 7.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja poslati Agenciji Republike Slovenije za okolje v pisni obliki enkrat letno, najkasneje do 31. marca.

9. Točka 9.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

10. Točka 9.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se črta.

11. V celotni točki 10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se besedni zvezi »Agencijo RS za okolje« in »Agenciji RS za okolje« nadomestita z besedno zvezo »ministrstvo« oz. »na ministrstvo«.

II.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno.

III.

V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje (v nadaljevanju: ministrstvo), je dne 29. 7. 2022 s strani upravljavca PERUTNINARSKA ZADRUGA PTUJ PZP z.o.o., Spodnja Hajdina 17, 2288 Hajdina, ki ga po pooblastilu zastopa E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana, (v nadaljevanju: upravljavec), prejelo vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja št. 35407-139/2006-5 z dne 12. 8. 2009, spremenjeno z odločbo št. 35406-71/2015-8 z dne 20. 2. 2017 (v nadaljevanju: okoljevarstveno dovoljenje) zaradi uskladitve naprave z Zaključki o BAT. Vloga je bila dopolnjena dne 31. 1. 2023 in 5. 4. 2023.

V skladu z Zakonom o spremembah Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 163/22), ki je na novo določil ministrstva, ki sestavljajo Vlado Republike Slovenije in drugega odstavka 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, v nadaljevanju) je bilo za ta postopek pristojno Ministrstvo za naravne vire in prostor. Na podlagi Sklepa o datumu prenosa nedokončanih postopkov (Uradni list RS, št. 32/23) je za vodenje in odločanje v tem postopku od 1. 4. 2023 dalje pristojno Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo).

Upravljavec je vlogo podal na podlagi četrtega odstavka 277. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23-ZDU-10 in 78/23-ZUNPEOVE, v nadaljevanju: ZVO-2), ki določa da mora upravljavec naprave in dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, iz 68. člena ZVO-1 v primeru, da so zaključki o BAT za njegovo glavno dejavnost izšli pred več kot 33 meseci pred uveljavitvijo ZVO-2, vložiti vlogo za spremembo okoljevarstvenega dovoljenja v skladu s 120. členom ZVO-2 najkasneje v 60 dneh po uveljavitvi ZVO-2. Ministrstvo je vlogo obravnavalo tudi v skladu s sedmim odstavkom 119. člena ZVO-2, saj je upravljavec v vlogi navedel tudi podatke o spremembi tehnoloških enot naprave (2. točka četrtega odstavka 119. člena ZVO-2). Dvanajsti odstavek 119. člena ZVO-2 določa, da ministrstvo odloči o spremembi okoljevarstvenega dovoljenja iz sedmega odstavka 119. člena ZVO-2 v treh mesecih od vložitve popolne vloge, pri čemer se ne uporabljajo določbe 113., 114. in 122. člena tega zakona, razen če se okoljevarstveno dovoljenje spreminja glede na določbe iz 3. in 4. točke prvega odstavka 121. člena tega zakona.

II.

Agencija Republike Slovenije za okolje je upravljavcu dne 12. 8. 2009 izdala okoljevarstveno dovoljenje št. 35407-139/2006-5, spremenjeno z odločbo št. 35406-71/2015-8 z dne 20. 2. 2017, za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije, in sicer naprave za intenzivno rejo perutnine z zmogljivostjo 130.000 mest.

V postopku spremembe okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo odločalo na podlagi spodaj navedene dokumentacije in dokumentacije, posredovane v dopolnitvah vloge, kot sledi spodaj.

Vloga je bila podana v obliki Obrazca IED vloge, kateremu je bila priložena naslednja dokumentacija:

- dokazila o sestavi popolne krmne mešanice,
- dokument »Prikaz skladnosti naprave z Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, junij 2022«,
- Predlog programa prvih meritev in obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz FARME Hajnsko upravljavca Perutninarska zadruga Ptuj z.o.o. na lokaciji Hajnsko, 3253 Pristava pri Mislinji, v občini Šmarje pri Jelšah št. CEVO- 20361/2022-B, ki ga je dne 25. 7. 2022 izdelal IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 MARIBOR,
- Načrt za obvladovanje vonjav za Farmo Hajnsko z julij 2022 št. CEVO-20361/2022-D, IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 MARIBOR,
- pooblastilo za zastopanje z dne 28. 7. 2022,
- potrdilo o plačilu upravne takse z dne 28. 7. 2022,
- Načrt ukrepanja v izrednih razmerah z dne 7. 7. 2022,
- Dokument »Podatki o reji brojlerjev«,
- Pogodba o oddaji perutninskega gnoja z dne 1. 1. 2020,
- Dokument »Požarni red« z oktober 2019,
- Dokument »Obvestilo o izvajanju svetlobnega programa pri pitanju piščancev«,
- Strokovna ocena o obremenitvi okolja z vonjavami za Farmo Hajnsko v Občini Šmarje pri Jelšah upravljavca Perutninarska zadruga Ptuj z.o.o. – za obstoječe hleve v času obratovanja št. CEVO-20361/2022-C, ki ga je dne 25. 7. 2022 izdelal IVD Maribor, Valvasorjeva ulica 73, 2000 Maribor.

Upravljevec je vlogo dopolnil dne 31. 1. 2023 z Odgovori na poziv št. 35432-74/2022-2550-4 z dne 12. 1. 2023 v zadevi spremembe okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprave, ki povzroča industrijske emisije, Farma Hajnsko, upravljavca Perutninarska zadruga Ptuj z.o.o., Spodnja Hajdina 17, 2250 Ptuj z dne 31. 1. 2023 s prilogami:

- Izjava o lastnostih one2clean, Armex armature Ivančna Gorica z dne 31. 8. 2021,
- Obvestilo o začetku obratovanja male komunalne čistilne naprave z dne 17. 1. 2022,
- Geodetski načrt območja parcel iztoka meteorne vode z dne 20. 12. 2022,
- Aneks k pogodbi o oddaji perutninskega gnoja z dne 24. 1. 2023 in
- Seznam tehnoloških enot T31-2.

Ministrstvo je dne 5. 4. 2023 po elektronski pošti prejelo od pooblaščenca ponovno dopolnitev v obliki odgovorov na poslana vprašanja.

Ministrstvo je skladno s petim odstavkom 120. člena ZVO-2 z dopisom št. 35432-74/2022-2550-3 z dne 17. 11. 2022 obvestilo pristojno inšpekcijo o vložitvi vloge.

Vsebina okoljevarstvenega dovoljenja je določena v 116. členu ZVO-2 in v 24. členu Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22). V skladu s šestim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju, ki se spreminja zaradi prilagoditve obratovanja naprave zaključkom o BAT, določi rok za uskladitev obratovanja naprave, ki ne sme biti daljši od štirih let od objave zaključkov o BAT.

Skladno s sedmim odstavkom 24. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije se glede vprašanj o obsegu in vsebini okoljevarstvenega dovoljenja, ki niso urejena s to uredbo, uporabljajo določbe predpisov iz 16. člena te uredbe, ki urejajo okoljevarstvene zahteve za obratovanje naprave.

Nadalje je v tretjem odstavku 19. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije določeno, da ministrstvo v okoljevarstvenem dovoljenju poleg zahtev iz prejšnjega odstavka 19. člena citirane uredbe in prejšnjih členov citirane uredbe določi tudi druge

pogoje in ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisij iz zaključkov o BAT in predpisov iz 16. člena iste uredbe.

III.

Uskladitev z Zaključki o BAT

Ministrstvo je izvedlo presojo skladnosti obravnavane naprave z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami, ki so opisane v Izvedbenem sklepu komisije (EU) 2017/302 z dne 15. februarja 2017 o določitvi zaključkov o najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT) v skladu z Direktivo 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta za intenzivno rejo perutnine ali prašičev (Uradni list EU, L 43/231, v nadaljevanju: Zaključek o BAT), in sicer:

- Splošnimi zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnina ali prašičev (BAT 1 – BAT 29) in
- Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine (BAT 32).

V nadaljevanju obrazložitve so podane ugotovitve ministrstva glede skladnosti obratovanja naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja glede uporabe najboljših razpoložljivih tehnik iz Zaključkov o BAT. Iz drugega odstavka 15. člena Uredbe o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije izhaja, da ministrstvo izvede preverjanje skladnosti naprave z zaključki o BAT v skladu z navodili iz Priloge 7 te uredbe.

Ministrstvo ugotavlja, da za obratovanje naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja niso relevantne najboljše razpoložljive tehnike opisane v BAT 9, BAT 14, BAT 15, BAT 16, BAT 17, BAT 18, BAT 19, BAT 20, BAT 21, BAT 22, BAT 26 in BAT 28, v Splošnih zaključkih o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev, saj pri obratovanju naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja v bližini ni občutljivih sprejemnikov hrupa, ne nastaja gnojevka, ne skladišči se gnoja na lokaciji farme ali začasno odlaga, gnoja se ne predeluje in ne raztresa ter bivalni objekti za živali niso opremljeni s sistemom za čiščenje zraka.

Splošni zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine ali prašičev

BAT 1: Sistem ravnanja z okoljem

Upravljaivec nima vpeljanega sistema ravnanja z okoljem skladno s standardom ISO 14001, vendar kot kooperant Perutnine Ptuj dela po njenih navodilih in pod njeno kontrolo, ter mora izvajati vse zahteve standardov, ki jih je Perutnina Ptuj implementirala.

Upravljaivec navaja, da si prizadeva za obratovanje naprave skladno z okoljsko zakonodajo, tako da so upoštevani vsi pravno zavezujoči predpisi, ki urejajo delovanje farme in njen vpliv na okolje. Navaja, da si pri svojem delu prizadeva za implementacijo najboljših razpoložljivih tehnik za izboljšanje splošne okoljske učinkovitosti kmetij. Vsi poslovni procesi so usklajeni, pregledni in funkcionalni. V okviru Perutnine Ptuj je uveden HACCP sistem, s katerim je zagotovljena varnost proizvodov.

Za farmo je v okviru Perutnine Ptuj vzpostavljen koncept notranje presoje sistema ravnanja z okoljem. Izvaja se redna kontrola obratovanja farme s strani veterinarskega inšpektorja, notranja kontrola s strani Perutnine Ptuj. Upravljaivec ima vzpostavljen tudi sistem dobre kmetijske prakse, ki ga nadgrajuje s predavanji in izobraževanji.

Načrtovanje in pripravo potrebnih postopkov in ciljev v povezavi s finančnim načrtovanjem in naložbami izvaja upravljaivec sam.

Upravljaivec pri izvajanju postopkov upošteva naslednja načela, pri katerih je pozornost namenjena: strukturi in odgovornosti; usposabljanju, ozaveščanju in usposobljenosti; komunikaciji; vključevanju zaposlenih; dokumentaciji; učinkovitemu obvladovanju procesov; programom vzdrževanja; pripravljenosti in ukrepanju v nujnih primerih; ohranjanju skladnosti z okoljsko zakonodajo, kar je razvidno iz evidenc, obratovalnih dnevnikov in operativne dokumentacije posameznih naprav kar je navedeno tudi v sklopu posameznih BAT tehnologij. Za obvladovanje izrednih razmer ima Perutnina Ptuj pripravljen Načrt ukrepanja v izrednih razmerah,

ki vsebuje tudi vsebine za preprečevanje izrednih razmer, ukrepanje v izrednih razmerah, izobraževanje in usposabljanje, poročanje in analizo ukrepanja.

Vsi procesi v hlevih so avtomatski in krmiljeni preko računalnika, ki ima vgrajen alarm, ki se ob vseh večjih odstopanjih od zahtevanih parametrov, izpadu električnega toka, itd. vklopi in preko mobilnega telefona obvesti o napaki. Upravljaivec se odzove na alarm in v najkrajšem možnem času odpravi napako.

Pri obratovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se vodijo evidence o količini in kvaliteti vzrejenih živali, količini odpadne pralne vode, količini odpadkov, količini gnoja z nastiljem, količini kadavrov (pogin), porabi krmil, porabi vode, letni porabi elektrike in plina za ogrevanje. Evidence se dnevno vodijo na hlevskem listu, ki je predpisan s strani Perutnine Ptuj. Izvaja se monitoring emisije prahu in amoniaka (ocenjeno in izračunano z emisijskim faktorjem), monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, z uporabo masne bilance dušika in fosforja. Zunanje presoje izvaja Perutnina Ptuj in reden nadzor se izvaja preko obiskov področne vodje in veterinarske službe. Upravljaivec spremlja razvoj čistejših tehnologij z udeležbo na strokovnih sejmih in predavanjih ter preko seminarjev, ki jih organizira Perutnina Ptuj. Ob morebitnem zaprtju farme se predvideva izhlevitev in oddaja brojlerjev, očiščenje gnoja iz hlevov in odvoz k prevzemniku ter predaja odpadkov pooblaščenim zbiralcem.

Obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom ni pričakovana, kot je obrazloženo v nadaljevanju (BAT 9 in 10).

Priprava in izvajanje Načrta za obvladovanje vonjav je ustrezen ukrep le za tiste primere, ko se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami. Glede na upoštevanje rezultatov meritev emisij vonjav iz podobnih objektov vzreje brojlerjev in ocene obremenitve okolja z vonjavami je upravljaivec preveril obremenitev najbližjih občutljivih sprejemnikov z vonjavami. V okolici farme je na vzhodu in deloma jugu nekaj gozdnih površin in ostalo travnate in kmetijske površine. Na farmi se skladiščenja gnoja ne izvaja ampak se ga po vsakokratni izpraznitvi hlevov odpelje. V začetku, ko so piščanci majhni emisij vonjav praktično ni, največja obremenitev z vonjem se pojavi ob zaključku ciklusa in v poletnem času ob visokih temperaturah, ko se vklopijo stenski ventilatorji. Glede na to, da so najbližji občutljivi sprejemniki razmeroma blizu farme ima upravljaivec izdelan Načrt obvladovanja vonjav, kot je obrazloženo v nadaljevanju (BAT 12).

Ministrstvo je presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike BAT 1 Zaključkov o BAT, in sicer elemente od točke 1 do točke 9 in 11. Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede vzpostavitve in vodenja sistema ravnanja z okoljem. Upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje hrupa iz točke 10 BAT 1 Zaključka o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni občutljivih sprejemnikov hrupa. Stavbe z varovanimi prostori, kjer se ocenjujejo kazalci hrupa, ki ga povzroča obratovanje naprave, so uvrščene v območje III. stopnje varstva pred hrupom in jo naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne obremenjuje okolja prekomerno s hrupom v dnevnem, večernem in nočnem obdobju dneva. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje hrupa iz točke 10 BAT 1 Zaključka o BAT.

BAT 2: Dobro gospodarjenje

Upravljaivec pri reji piščancev brojlerjev uporablja tehnike ustrezne lokacije naprave, izobraževanja in usposabljanja osebja, načrte ukrepanja za odziv na morebitne dogodke, kot je požar, rednega pregleda, popravil in vzdrževanja konstrukcij in opreme ter skladiščenja mrtvih živali, da se preprečijo ali zmanjšajo emisije.

Naprava iz točke 1 izreka tega dovoljenja se nahaja v občini Šmarje pri Jelšah na lokaciji obstoječe farme in na vzhodnem robu naselja Hajnsko, na območju razpršene gradnje. Štirje hlevi so z vzhodne strani obdani z manjšo gozdno površino in dva hleva z vzhodne in zahodne strani prav tako obdana z gozdno površino. Okoli farme se nahajajo pretežno travnate površine, gre za

pretežno kmetijsko območje, kjer je dobro razvito predvsem vinogradništvo in živinoreja. Najbližji stanovanjski objekt je na naslovu Hajnsko 17 in je od lokacije farme oddaljen 35 m. Severno od farme so še najbližji stanovanjski objekti Hajnsko 12 A, oddaljen 130 m, Hajnsko 12, oddaljen 200 m, Hajnsko 13, oddaljen 270 m in Hajnsko 14, oddaljen 386 m. Zahodno od farme se nahajata še dva stanovanjska objekta Hajnsko 11B, oddaljen 170 m in Hajnsko 11, oddaljen 267 m ter južno od farme Hajnsko 22, oddaljen 198 m. Vsa čelna ventilacija na hlevih je nameščena na fasadah objektov, ki so obrnjeni v smeri stran od najbližjih stanovanjskih hiš. Glede na bližino občutljivih sprejemnikov ima upravljavec izdelan Načrt za obvladovanje vonjav kot priloga P2-PZPHAJA9-jun22.

Reja piščancev brojlerjev se izvaja v šestih hlevih s proizvodno zmogljivostjo 130.000 mest. Letno se izvede 6 ciklusov vzreje. Upravljavec izvaja ukrepe za zmanjšanje prevoza živali tako, da je prevoz živali omejen samo na čas zamenjave ciklusov piščancev brojlerjev. Prevoz materiala (živali, krme, razkužil...) se vrši z razdalje ca 55 km. Gnoj z nastiljem se po končanem ciklusu odda pogodbeniku v bližini.

Ukrepi, ki se nanašajo na upoštevanje prevladujočih podnebnih razmer (npr. veter in padavine), so bili izvedeni ob načrtovanju naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja s tem, da so vetrovi glede na njihovo smer in moč dokaj enakomerno razporejeni. Vetrovi v povprečju dosegajo največje hitrosti spomladi, v obdobju od marca do junija. Najpogostejši so vetrovi iz severovzhodne, jugozahodne in jugovzhodne smeri, kar je glede na lokacijo naprave ugodno, saj pihajo vetrovi v smeri stran od stanovanjskih stavb.

Lokacija naprave je v okolju, kjer obstaja možnost dodatnega prihodnjega razvoja in posodobitve farme piščancev. Nahaja se na območju stavbnih zemljišč, kjer so površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo, ki so namenjene kmetijskim stavbam za intenzivno pridelavo rastlin in rejo živali.

Naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se ne nahaja na vodovarstvenem območju virov pitne vode. Vzrejni objekti so vodonepropustni. Pralne vode se na koncu vzrejnega ciklusa zbirajo v vodonepropustnih zbiralnikih ob objektih in se jih sproti odvaža pogodbeniku. Gnoj se na lokaciji naprave ne skladišči ali začasno odlaga, temveč se takoj po zaključenem ciklusu odvaža k pogodbeniku, s katerim ima upravljavec pogodbo o prevzemu gnoja. Manipulativne in povozne površine so asfaltirane. Diesel agregat, ki je namenjen za rezervo v primeru izpada električne energije ima lasten rezervoar za diesel gorivo z vgradno lovilno posodo v zaprtem objektu ob hlevu 2 (N2). Nevarne snovi (razkužilo za dezobariere) se na lokaciji skladiščijo v majhnih količinah v zaprti omari nad plastičnim pladnjem.

Izobraževanje in usposabljanje se izvajata na področju ustreznih predpisov, živinoreje, zdravja in dobrobiti živali, ravnanja z gnojem, varnosti pri delu. Velik del izobraževanja vodi Perutnina Ptuj.

Upravljavec ima izdelan Požarni red kot priloga P2-PZPHAJA4-jun22 in Načrt ukrepanja v izrednih razmerah kot priloga P2-PZPHAJA1-jun22.

Redno se izvaja pregled, popravila in vzdrževanje vse opreme. Vsa ventilacija je nadzorovana preko računalnika in senzorjev. Prav tako so senzori za temperaturo, zračno vlago in CO₂. Vzpostavljen je centralno nadzorni sistem za sisteme dovajanja hrane in vode, ki sproti javlja napake in okvare in nepravilnosti so preko alarmnega sistema vezane na telefon in ob nepravilnem delovanju upravljavec dobi sporočilo in ustrezno ukrepa. Redni pregledi se izvajajo vsakodnevno. Deratizacijo izvaja zunanji izvajalec.

Upravljavec poginule živali redno večkrat dnevno odstranjuje, ki jih odlaga v za to namenjene biorazgradljive vreče, te pa v zamrzovalno omaro (SkO1 – Skladišče za odpadna živalska tkiva). Za redni odvoz poginulih živali skrbi javna veterinarsko-higienska služba. Zamrzovalno omaro za poginule živali se razkužuje občasno po potrebi.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c), d) in e) BAT 2 Zaključkov o BAT. Kot

izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede preprečevanja ali zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih značilnosti iz BAT 2.

BAT 3 in BAT 4: Nadzorovana prehrana

BAT 3: Upravljaivec pri reji piščancev brojlerjev uporablja tehniko zmanjšanja izločenega dušika in posledično emisij amonijaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali s prehransko strategijo tako, da zmanjšanje vsebnosti surovih beljakovin doseže z uporabo prehrane z uravnoteženo vsebnostjo dušika na podlagi energijskih potreb in prebavljivih aminokislin, ima večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja, izvaja tehniko dodajanja nadzorovanih količin esencialnih aminokislin v prehrano z majhno vsebnostjo surovih beljakovin ter uporabo odobrenih krmnih dodatkov.

V času reje piščancev brojlerjev se uporabljajo štiri različna krmila: BRO-Starter (starost živali 1-8 dni), BRO-Grover (starost živali 9-17 dni), BRO-Finišer 1 (starost živali 18-28 dni) in BRO-Finišer 2 (starost živali 29-42 dni). Skupna poraba krme za vse hleve za 1 cikel je 520.000 kg. Večfazno krmljenje je prilagojeno posamezni fazi oziroma starosti živali. V prvih fazah krmljenja je krma bogatejša s surovimi beljakovinami in manj energetsko bogata, s starostjo pa se to razmerje spreminja v korist energije (krmna mešanica BRO-Starter vsebuje 21 % surovih beljakovin, krmna mešanica BRO-Grover vsebuje 19 % surovih beljakovin, krmna mešanica BRO-Finišer 1 vsebuje 16,8 % surovih beljakovin, krmna mešanica BRO-Finišer 2 vsebuje 16,0 % surovih beljakovin). Tudi delež kalcija in fosforja se v krmi s starostjo živali znižujeta. Starejše živali bolje izkoriščajo prehranski kalcij in fosfor. Pri faznem krmljenju se znižujejo tudi vsebnosti nekaterih aminokislin: metionin (od 0,56 % deleža v krmi preko 0,56 %, 0,54 % do 0,53 %), lizin (od 1,24 % deleža v krmi preko 1,16 %, 1,1 % do 1,0 %). Pri uvedbi večfaznega krmljenja za piščance brojlerje se zmanjša skupno izločanje dušika za 15-35 %. Priprava receptur za takšno krmo temelji na zmanjšanju beljakovinskih surovin krme (soja) in na balansiranju obroka z dodajanjem sintetičnih aminokislin (lizin, metionin, treonin in triptofan). Drugi krmni dodatki, ki se jih dodaja v majhnih količinah so: encimi in mikroorganizmi.

Ministrstvo je presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c) in d) BAT 3 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega dušika in posledično emisij amoniaka ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 3.

BAT4: Upravljaivec pri reji piščancev brojlerjev uporablja tehniko za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali in sicer vse tri najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja. Večfazno krmljenje s predpisano sestavo prehrane, ki je prilagojena posebnim zahtevam proizvodnega obdobja je enako kot je opisano v BAT 3.

Upravljaivec uporablja krmne dodatke, in sicer visoko prebavljive anorganske krmne fosfate in fitaze za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja, ter bolj prebavljive anorganske fosfate.

Ministrstvo je presodilo, da upravljaivec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b) in c) BAT 4 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja ob hkratnem upoštevanju prehranskih potreb živali iz BAT 4.

BAT 5: Učinkovita uporaba vode

Najboljša razpoložljiva tehnika za učinkovito rabo vode je kombinacija tehnik, ki jih upravljaivec uporablja in sicer:

- a) Evidentiranje porabe vode: upravljavec evidentira porabo vode iz javnega vodovoda preko števcov, ki so nameščeni na vodomernem jašku. Poraba vode, ki jo brojlerji porabijo za pitje, se vsak dan evidentira na hlevskem listu. Upravljavec ima pridobljeno vodno dovoljenje za neposredno rabo vode za tehnološke namene z odvzemom iz javnega vodovoda OKP1 Osrednji.
- b) Odkrivanje in odprava morebitnega puščanja vode: Izvajajo se redni pregledi, da se odkrijejo morebitna puščanja vode in redne sanacije. Alarmni sistem na centralnem nadzornem sistemu opozori na morebitno prekomerno porabo vode (npr. počena cev). Vse odkrite napake se nemudoma odpravi.
- c) Uporaba visokotlačnih čistilnih aparatov za čiščenje bivalnih prostorov živali in opreme: Za namene čiščenja bivalnih prostorov živali in opreme se uporablja visokotlačni WAP čistilec. Uporabljajo se pralni stroji, ki imajo možnost ogrevanja vode, pere se s strojem pod pritiskom 120 – 150 barov in vročo vodo 70 – 80 °C.
- d) Izbira in uporaba ustrezne opreme (npr. nastavkov za sesanje, skodelic za napajanje, korit za vodo) za posamezne kategorije živali ob stalnem zagotavljanju vode (pitje po želji): v vseh hlevih se nahaja kapljični napajalni sistem (»nipl sistem«). Napajalniki so enakomerno razporejeni okrog krmilnikov. Obešeni so na strop in imajo možnost vertikalnega premikanja – lahko se dvignejo in spustijo, glede na velikost piščancev. Obratovanje kapalk se redno preverja z namenom, da se brojlerjem omogoči lahek dostop do pitne vode. Prav tako se preverja pritisk v sistemu, v primeru motenj se sproži alarm.
- e) Redno preverjanje in (po potrebi) prilagajanje nastavitvev opreme za pitno vodo: obratovanje kapalk (niplov) se redno preverja, linije kapalk glede višine se prilagajajo, glede na porabo vode se prilagaja pritisk v sistemu.
- f) Ponovna uporaba neonesnažene deževnice kot vode za čiščenje: upravljavec te tehnike ne uporablja.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c), d) in e) BAT 5 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./8 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito uporabo vode iz BAT 5.

BAT 6 in BAT 7: Emisije odpadnih voda

BAT 6: Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda je kombinacija tehnik, ki upravljavec uporablja in sicer:

- a) Onesnažena dvoriščna območja naj bodo čim manjša: manipulacijske poti so kratke oziroma takšne da zagotavljajo optimalno organizacijo tehnološkega procesa.
- b) Čim manjša poraba vode: poraba vode je optimizirana glede na celoten tehnološki postopek. Hlevi se perejo visokotlačno s kombinacijo vroče vode (70-80 °C), pred pranjem se izvede temeljito suho (mehansko) predčiščenje. Dvoriščna območja in transportne poti so asfaltirane in se, kadar je potrebno, čistijo na suho s pometanjem s strojnim pometaćem.
- c) Ločevanje neonesnažene deževnice od tokov odpadnih voda, ki jih je treba čistiti: padavinske odpadne vode s strešnih površin in s povoznih površin se odvajajo ločeno od odpadnih voda, ki nastajajo pri pranju hlevov, ter komunalnih odpadnih voda, ki se čistijo na mali komunalni čistilni napravi. Odpadne vode, ki nastajajo pri pranju hlevov, se zbirajo v nepropustnih zbiralnikih tako, da je preprečeno prelivanje v okolje, komunalne odpadne vode pa se po interni kanalizaciji, namenjeni le komunalni odpadni vodi, odvajajo v malo komunalno čistilno napravo.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b) in c) BAT 6 Zaključkov o BAT. Ministrstvo je tehnike za zmanjšanje nastajanja odpadnih voda na osnovi BAT 6 Zaključkov o BAT določilo v okviru točke I./4 izreka te

odločbe, in sicer v točki 3.1.1.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja, točki 3.1.1.b izreka okoljevarstvenega dovoljenja in točki 3.1.1.c izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

BAT 7: Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vodo je uporaba ene od tehnik ali njihova kombinacija, in sicer:

- a) Odpadne vode se odvajajo v namenski zbiralnik ali zbiralnik za gnojevko: Odpadne pralne vode se odvajajo v namenski zbiralnik ali zbiralnik za gnojevko: odpadne pralne vode, ki nastajajo pri pranju hlevov se stekajo v odvodne kanale v hlevih in preko teh v posamezni namenski plastični zbiralni. 10 namenskih plastičnih zbiralnikov (PVC) se nahaja ob hlevih (N1 – N6). Zbiralniki so podzemni in vodotesni, vsak ima prostornino 3 m³. Namenjeni so le odpadni pralni vodi in se polnijo samo ob pranju hlevov. Po pranju hlevov se spraznijo tako, da se odpadna pralna voda prečrpa v cisterno in se odpelje s strani pogodbenika. Do prepolnitve in s tem prelivanja iz zbiralnikov tako ne more priti, saj je količina odpadne pralne vode po enem pranju hleva (okvirno 1,9 m³) približno za tretjino manjša kot je kapaciteta zbiralnika, pred pranjem hlevov pa se izvajajo tudi preventivni pregledi podzemnih zbiralnikov odpadne pralne vode (o tem se vodi pisan evidenca), pri čemer se vizualno preveri tudi nivo količine pralne vode. Pri pranju vseh 6 hlevov nastane v vsakem turnusu približno 11,4 m³ vode, kar je pri 6 turnusih na leto okvirno 68,4 m³.

Na farmi industrijske odpadne vode ne nastajajo, nastajajo pa komunalne odpadne vode, ki se čistijo na mali komunalni čistilni napravi. V hlevih so za doseganje higienskih standardov nameščeni razkuževalniki za roke (ni umivalnikov), tako da tam komunalne odpadne vode ne nastajajo.

Odpadne pralne vode se po pranju hlevov s črpalko prečrpajo v cisterno in se odpeljejo na kmetijske površine, ki so v lasti pogodbenika.

- b) Čiščenje odpadnih voda: komunalne odpadne vode, ki nastajajo zaradi zaposlenih se čistijo na mKČN.
- c) Razprševanje odpadnih voda, npr. z uporabo namakalnih sistemov, kot so razpršilnik, prevozni namakalni stroj, cisterna in injektor s centralnim dovajanjem: upravljavec te tehnike ne uporablja.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki a) in b) BAT 7 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke 1./3 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisij odpadnih voda v vodo iz točke a) BAT 7 Zaključkov o BAT. Zahteva iz točke b) BAT 7 Zaključkov o BAT pa je že določena v točki 3.1.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

BAT 8: Učinkovita raba energije

Upravljavec za učinkovito rabo energije uporablja kombinacijo tehnike visoko učinkovitih ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov, optimizacijo ogrevalnih/hladilnih in prezračevalnih sistemov in tehniko uporabe energijsko učinkovite razsvetljave.

Upravljavec pri reji piščancev brojlerjev uporablja računalniško voden ogrevalni in prezračevalni sistem. Z avtomatskim vodenjem se zagotavljajo optimalni pogoji za rast brojlerjev. Uporabljajo se visoko učinkoviti prezračevalni sistemi. Stenski ventilatorji imajo velike pretoke zraka, ki omogočajo hitro in učinkovito prezračevanje in hlajenje hlevov v kratkem času. Poleti se zrak v hlevih (N1 – N6) ob velikih temperaturnih obremenitvah hladi tudi s pomočjo vodne meglice.

Ogrevanje prostora je v vseh hlevih (N1 - N6) zagotovljeno preko plinskih seval, ki so nameščena na stropu hlevov. S sevali so doseženi lokalno ogreti prostori (pod pregradami), kjer si piščanci sami izbirajo toplotno okolje. Grelci so izdelani tako, da omogočajo pod pregradami višjo temperaturo kot v samem prostoru. Ustvarja se dvojni toplotni ambient. Z namenom varčevanja z energijo je v hlevih omogočeno segmentno ogrevanje, pri čemer se predvsem pri mlajših

piščancih, ki ne potrebujejo celotnega hleva, hlev s pregradami zmanjša na sektorje in se ogrevajo le tisti deli hleva, kjer se piščanci nahajajo.

Kvaliteta zraka je zelo pomembna pri reji piščancev brojlerjev. Z ventilacijo se neposredno vpliva na zdravje živali, sprejem hrane, prirast in smrtnost živali. Ne glede na letni čas je v objekt potrebno dovajati sveži zrak. Sistem deluje z računalniškim nadzorom na principu podtlaka s pomočjo ventilatorjev in dovodnih loput. Dovodne lopute so nameščene na stenah vzdolž hleva. V vsakem hlevu je 5 stropnih ventilatorjev (na slemenu) in 3 ventilatorji na zadnji steni objekta (tunelska ventilacija). V vseh hlevih (N1 – N6) je instaliran prezračevalni sistem računalniško voden.

Uporaba energijsko učinkovite razsvetljave. Piščanci potrebujejo za optimalno rast dovolj svetlobe (intenziteto in dolžino). Z regulacijsko uro se natančno vodi osvetlitev. Regulacijska ura sledi svetlobnemu programu, ki predpisuje za piščance od 1. – 7. dneva starosti 23-urno umetno osvetljenje (1 ura teme), od 8. dneva do 3 dni pred zaključkom turnusa pa 18-urno umetno osvetljenje (6 ur teme). Zadnje tri dni pred koncem turnusa se zagotavlja 23-urna umetna osvetljenje (1 ura teme). Svetlobni program v objektih regulira računalnik. Upravljevec sledi protokolu svetlobnega programa, ki ga določi Perutnina Ptuj (priloga P2-PZPHAJA6-jun22). V hlevih se z namenom zmanjševanja porabe energije obstoječe cevaste žarnice postopoma nadomeščajo z LED svetili. Zunanje površine farme niso stalno osvetljene.

Ministrstvo je presodilo, da upravljevec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b) in d) BAT 8 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe je ministrstvo je v točki 7.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za učinkovito rabo energije iz BAT 8.

BAT 9 in BAT 10: Emisije hrupa

BAT 9: Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa je vzpostavitev in izvajanje načrta za obvladovanje hrupa v okviru sistema ravnanja z okoljem in je ustrezna le za primere, ko se pričakuje in/ali je dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom.

Za napravo iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja je v točki 4.3.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določena opustitev izvajanja obratovalnega monitoringa hrupa skladno s tretjim odstavkom 4. člena Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22-ZVO-2).

Ministrstvo je presodilo, da upravljavcu ni treba izvajati tehnike opisane v BAT 9 Zaključkov o BAT, saj se ne pričakuje in ni dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov s hrupom. Stavbe z varovanimi prostori, kjer se ocenjujejo kazalci hrupa, ki ga povzroča obratovanje naprave, so uvrščene v območje III. stopnje varstva pred hrupom, in naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ne obremenjuje okolja prekomerno s hrupom v dnevnem, večernem in nočnem obdobju dneva. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati načrta za obvladovanje hrupa iz točke 10 BAT 1 Zaključka o BAT.

BAT 10: Upravljevec uporablja kombinacijo najboljših razpoložljivih tehnik za preprečevanje oziroma zmanjšanje emisij hrupa:

- a) Zagotovitev ustrezne razdalje med napravo in občutljivimi sprejemniki: naprava iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se nahaja na območju naselja Hajnsko, na njegovem robu. Najbližji stanovanjski objekt je na naslovu Hajnsko 17 in je od lokacije farme oddaljen 35 m. Vsa čelna ventilacija je nameščena na fasadah obrnjena stran od najbližjega objekta.
- b) Lokacija opreme: vsa čelna ventilacija kot glavni vir hrupa na hlevih (N1 – N6) je nameščena na fasadah objektov, ki so obrnjeni stran od stanovanjskih hiš. Silosi za skladiščenje krme so postavljeni v neposredni bližini hlevov tako, da je zagotovljena minimalna razdalja za dovod krme in transportne poti so kratke. Silosi so postavljeni

- premišljeno, tako da je čim manj vožnje po območju naprave.
- c) Operativni ukrepi: hlevi so praviloma stalno zaprti, prezračevanje pa je avtomatizirano z ventilatorji. Z opremo upravljajo za to pooblaščen delavci, ki so ustrezno usposobljeni. V primeru okvar se najame zunanje pooblaščen izvajalce za servis posamezne opreme. V nočnem času se manipulacija na dvorišču farme in transport ne izvajata. Delavci, ki opravljajo vzdrževanje opreme, so primerno izobraženi in izkušeni, da ne povzročajo nepotrebnega hrupa. Upravljanje transportnega sistema za krmo je avtomatizirano tako, da so trakovi vedno polni krme. Strgalniki za odstranitev gnoja niso potrebni in se jih ne uporablja.
 - d) Tiha oprema: za prezračevanje hlevov se uporabljajo ventilatorji z visoko učinkovitostjo. Ventilatorji za prezračevanje hleva so frekvenčno regulirani v odvisnosti od temperature in CO₂. Vgrajeni so ventilatorji z nizko emisijo hrupa v protihrupnem ohišju. Vgrajene črpalke so standardne izvedbe. Krmni sistem, s katerim se zmanjšuje stimulacija pred hranjenjem, je ustrezen le za farme prašičev, zato ta tehnika za upravljavca ni relevantna.
 - e) Oprema za obvladovanje hrupa: med ohišjem in ventilatorjem je nameščena guma za absorpcijo hrupa oziroma zmanjšan prenos tresljajev na ohišje, s čimer se obvladuje hrup. Transportni trakovi so vpeti v konstrukcijo, zato do vibracij ne prihaja. Hlevi so grajeni standardno, brez posebne protihrupne izolacije. Dejavnost vzreje piščancev ni večji vir hrupa.
 - f) Zmanjševanje hrupa: stanovanjski objekti so obrnjeni v stran od glavnih virov hrupa na hlevih (čelna ventilacija).

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b), c), d), e) in f) BAT 10 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./4 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 4.1.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa iz BAT 10.

BAT 11: Emisije prahu

Najboljša razpoložljiva tehnika za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali (hlevov) je uporabljena kombinacija tehnik in sicer upravljavec uporablja bolj grobi material za nastilj kot npr. peletirano pšenično slamo, ki je termično obdelana in nastiljanje poteka strojno s trosilcem ob vsakokratni naselitvi hleva oziroma po potrebi. Uporablja se sistem za hranjenje po želji, kjer imajo dan stari piščanci ob vhlevitvi na razpolago vodo in krmo. Vsi piščanci imajo na razpolago dovolj krmilnega prostora in v ustrezni višini. Nameščeni so avtomatski krmilniki. Vsa krma je higienizirana s postopkom termične obdelave in v obliki peletov, kateri so dodane oljne sestavine. Silosi za skladiščenje krme so locirani ob hlevu, imajo ustrezno zračenje in njihova oprema omogoča enakomeren transport krme iz silosov v hlev s pomočjo spiralne cevi. Polnjenje silosov poteka v zaprtem sistemu z namenskim vozilom. Hlevi imajo prisilno prezračevanje, kjer ventilatorji zrak iz hlevov izsesavajo, v hlev pa prihaja svež zrak skozi odprtine za dovod zraka. Regulacija je računalniška na osnovi hlevske temperature. Zračne lopute na vseh objektih se odpirajo avtomatsko glede na delovanje moči ventilatorjev ter s tem uravnavajo potrebo po svežem zraku. V poletnih mesecih uporabljajo stenske močnejše ventilatorje, ki imajo večji pretok zraka in s tem omogočijo hitrejše znižanje hlevske temperature. Koncentracije prahu v hlevih se zmanjšuje z uporabo razprševanja vodne meglice, kjer se voda pod visokim tlakom prši iz šob, da nastanejo drobne kapljice, ki absorbirajo toploto in pod vplivom težnosti padajo na tla, pri čemer namočijo prašne delce, ki postanejo dovolj težki, da padejo na tla.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točki a) in b)1 BAT 11 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjšanje emisij prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali iz BAT 11.

BAT 12 in BAT 13: Emisije vonjav

BAT 12: Najboljša razpoložljiva tehnika za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav s kmetije je vzpostavitev, izvajanje in redno pregledovanje načrta za obvladovanje vonjav v okviru sistema ravnanja z okoljem (glej BAT 1).

Upravljavec ne pričakuje obremenitve občutljivih sprejemnikov z vonjavami, saj je Farma Hajnsko locirana na robu manjšega razpršenega naselja Hajnsko. Farmo z dveh strani obdajajo gozdne površine, travnate in kmetijske površine. Štirje hlevi so z vzhodne strani obdani z manjšo gozdno površino in dva hleva sta z vzhodne in vzhodne strani prav tako obdana z gozdno površino. Okoli farme je veliko travnih površin. Lokacija je na robu naselja Hajnsko, ki je naselje razpršene gradnje in najbližji stanovanjski objekt je Hajnsko 17, ki je približno 35 m oddaljen od farme v smeri sever preko ceste in upravne zgradbe. Ostali posamezni stanovanjski objekti so oddaljeni v smeri sever več kot 130 m, v smeri zahod več kot 170 m in v smeri juga približno 200 m. Upravljavec je v strokovni oceni o obremenitvi okolja z vonjavami za farmo Hajnsko (št. poročila CEVO-20361/2022-C, IVD Maribor, julij 2022) z modeliranjem ocenil vplive vonjav na okolico farme. Z modeliranjem so bili ocenjeni vplivi vonjav na bližnje stanovanjske objekte. Kot uporabljeni emisijski podatki o vonjavah so bile meritve iz primerljivih rejnih objektov – hlevov vzreje piščancev brojlerjev. Rezultati so pokazali, da pogostost pojavljanja vonjav v koledarskem letu za najbližje objekte ne bo večja od 2,8 % v maksimalni točki modela za kumulativno stanje vseh rejnih objektov, kar je pod priporočljivo mejno vrednostjo nemške smernice (15 % za kmetijsko in mešano okolje). Ocenjuje se, da glede na pričakovane vrste in koncentracijo onesnaževal, ki so emitirane v zrak, ne bo prekomerne obremenitve okolja z vonjavami.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje najboljšo razpoložljivo tehniko, ki je navedena v BAT 12, saj ima izdelan Načrt za obvladovanje vonjav, katerega namen je predvsem preventivni program opredelitve virov vonjav in prispevkov emisij iz virov ter poudarek na izvajanju preventivnih ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje vonjav zaradi bližine občutljivih sprejemnikov.

BAT 13: Upravljavec uporablja za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjševanje emisij vonjav in/ali učinka vonjav s farme kombinacijo tehnike ustrezne razdalje med napravo in občutljivimi sprejemniki in tehniko nastanitve, kjer so živali in površine suhe in čiste (krma se ne raztresa, na tla je nanešen nastilj iz slame, ki je suha in pod aerobnimi pogoji). Uporablja se kaplični nipl sistem za pitje vode in krma v krmilnikih. Po zaključku reje se hlev očisti, pri čemer se gnoj sproti naloži na kamion in odpelje. Tako se gnoj na lokaciji farme ne skladišči ali začasno odlaga, temveč ga pogodbenik takoj po zaključenem ciklusu sproti odvaža. Prav tako izvajajo tehniko znižanja temperature gnoja in tehniko zmanjševanja toka in hitrosti zraka nad površino gnoja z ventilacijskim sistemom, ki je optimiziran tako, da zagotavlja ustrezno klimo za perutnino, hkrati pa zmanjšuje tok zraka nad površino gnoja v hlevih. Ventilacijski sistem je računalniški na osnovi hlevske temperature. Na hlevih je strešna in stenska ventilacija. V zgodnji vzreji je potrebna minimalna ventilacija, ko so živali majhne. Ventilacijski sistem odstranjuje škodljive pline in prah in dovaja kvaliteten zrak hkrati pa omogoča, da se preprečijo v čim večji meri širjenje vonjav v okolico. Večino časa obratujejo stropni ventilatorji, stenski pa se vključijo takrat, ko je potrebno hlev na hitro in dobro prezračiti. Upravljavec uporablja tudi tehniko optimiranja pogojev izpustov izstopnega zraka iz bivalnih prostorov za živali, in sicer v hlevih so nameščeni ventilatorji na slemenu strehe (stropni ventilatorji) in ventilatorji na fasadi (zidni ventilatorji), ki so aktivni šele v ekstremnih temperaturnih pogojih, ko stropni ne zadoščajo. Za učinkovito postavitev zunanjih ovir za ustvarjanje turbulence v izhodnem toku zraka je na jugu, vzhodu in deloma na zahodni strani farma obdana z gozdnimi površinami. Stenski ventilatorji so obrnjeni stran od morebitnih občutljivih sprejemnikov oziroma so oddaljeni od objektov ali obdani z gozdnimi površinami. Upravljavec tehniko uporabe sistemov za čiščenje zraka ne uporablja zaradi visokih stroškov nabave in izvedbe.

Gnoj se na farmi ne skladišči in se ga takoj po zaključku vzreje odpelje s strani pogodbenika, tako se gnoj tudi ne predeluje na farmi.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki so določene v točkah a), b) in deloma c) BAT 13 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.1.4 izreka tega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij vonjav in/ali učinka vonjav s kmetije iz BAT 13.

BAT 14 in BAT 15: Emisije iz skladišča za hlevski gnoj

Upravljavec na farmi ne izvaja skladiščenja gnoja.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 14 in BAT 15 niso relevantne.

BAT 16, BAT 17 in BAT 18: Emisije iz skladišča za gnojevko

V napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja gnojevka ne nastaja.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 16, BAT 17 in BAT 18 niso relevantne.

BAT 19: Predelava gnoja na kmetiji

V napravi iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja se ne izvaja predelava gnoja.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 19 niso relevantne.

BAT 20, BAT 21, BAT 22: Rztresanje gnoja

Upravljavec gnoja ne rztresa, ker ima sklenjeno pogodbo za prevzem in odvoz gnoja takoj po zaključku posameznega turnusa in čiščenju hleva.

Ministrstvo je presodilo, da za upravljavca tehnike iz BAT 20, BAT 21 in BAT 22 niso relevantne.

BAT 23: Emisije iz celotnega proizvodnega procesa

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 23 za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo perutnine je ocena ali izračun emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik, ki se uporabljajo na farmi.

Upravljavec izvaja rejo piščancev brojlerjev s sistemom reje na globokem nastilju s prisilnim prezračevanjem. V času obratovanja nastajajo razpršene emisije snovi v zrak, in sicer zaradi metabolizma živali in s tem povezanega nastanka gnoja. Ventilacija v hlevih se prilagaja glede na potrebe živali v določeni starosti in v določenem letnem času. Nastiljanje hlevov poteka strojno, z uporabo slame, napajalni sistem ne poliva vode. Predpisana sestava prehrane in prehranska strategija zmanjšujeta izločanje hranil (N, P) z iztrebki. Gnoj se na lokaciji ne skladišči. Odpadne pralne vode se zbirajo v vodotesnih zbiralnikih odpadnih voda in se jih skupaj z gnojem uporabi za gnojenje kmetijskih površin, ki se jih takoj odpelje po praznjenju hlevov. Za izračun emisij amonijaka v zrak se uporablja tehnika ocene z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem. Ker se na obravnavani farmi gnoj ne skladišči in rztresa, je relevantno zmanjšanje emisij amonijaka le iz hlevov. Določijo se emisijski faktorji glede na rejo na globokem nastilju s prisilnim prezračevanjem in napajalnim sistemom, ki ne toči. Emisije amonijaka iz hlevov bodo tako znašale 0,048 kg NH₃/mesto za žival/leto, kar ustreza ravni emisij iz BAT 32. Ocena zmanjšanja amonijaka temelji na rezultatih izračuna iz BAT 25, kjer je emisija amonijaka skupaj (iz hlevov, gnojišč in gnojenja) ocenjena na 0,0914 kg NH₃/mesto za žival/leto. Skupne razpršene emisije amonijaka bodo znašale 6.216 kg/leto oz. 710 g/h.

Ministrstvo je na podlagi zgoraj navedenega presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo perutnine iz BAT 23 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisije amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo piščancev brojlerjev iz BAT 23.

BAT 24, BAT 25, BAT 26, BAT 27, BAT 28 in BAT 29: Monitoring emisij in parametrov procesa

BAT 24: Upravljavec uporablja za monitoring skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, tehniko ocene za skupno vsebnost dušika in fosforja na podlagi masne bilance.

Za oceno skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, upravljavec za namen priprave podatkov za izdelavo poročila o obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak zagotovi pridobivanje ustreznih podatkov in enkrat letno izvedbo izračuna skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju, na podlagi naslednjih zbranih podatkov:

- zasedenost hlevov,
- poraba krme,
- trajanje posameznega proizvodnega ciklusa,
- vsebnost dušika in fosforja v krmi,
- začetne in končne mase živali posameznega proizvodnega ciklusa.

Primerjava končnih rezultatov izkazuje, da izračunana skupni izločeni dušik in skupni izločeni fosfor za piščance brojlerje ne presegata mejnih vrednosti iz Preglednic 1.1 in 1.2 BAT 3 in BAT 4.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike za rejo piščancev brojlerjev, ki je določena v točki a) BAT 24 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejne vrednosti skupnega dušika in skupnega fosforja, izločenih v gnoju iz BAT 24.

BAT 25: Upravljavec uporablja pri monitoringu emisij amonijaka v zrak tehniko ocene z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega (ali skupnega amonijskega) dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem. Iz hlevov, skladišča za gnoj in pri gnojenju se v ozračje izgubljajo različne dušikove spojine, pri tem gre predvsem za izgube amonijaka (NH_3), didušikovega oksida (N_2O), dušikovih oksidov (NO_x) in dušika v molekularni obliki (N_2). Metodika masne bilance upošteva, da je v vsaki naslednji fazi ravnanja z gnojem, kjer izhlapeva skupni amonijakov dušik, na voljo le tisti, ki ga zadržimo v predhodni fazi. Tako so emisije iz skladiščenja gnoja odvisne od izgub skupnega amonijakovega dušika iz hlevov, emisije pri gnojenju pa od izgub le-tega iz hlevov in skladišča gnoja. Emisije amonijaka se ocenijo na podlagi količine dušika, ki ga izloči žival (brojler) ter z uporabo toka skupnega dušika (ali amonijskega dušika) in koeficientom hlapenja (VC) v vsaki fazi ravnanja z gnojem (pri vzreji v bivalnih objektih, skladiščenju in raztresanju). Emisijski faktorji se nanašajo na referenčne načine reje (EF NH_3 hlevi 0,28), skladiščenje gnoja (EF NH_3 skladišče gnoja 0,17, Ef N_2O 0,03, EF NO_x 0,008 in EF N_2 0,3) in raztros gnoja (EF NH_3 gnojenje 0,66), pri čemer se v primeru tehnik z zmanjšanimi emisijami uporablja korekcijske faktorje (KF) za zmanjšanje emisij:

- KF za NH_3 za zmanjšanje emisij iz hlevov je 0,7,
- KF za zmanjšanje emisij iz skladišča gnoja je 0,5 in
- KF za zmanjšanje emisij pri gnojenju je 0,4.

Izračun ocene emisij amonijaka v zrak zaradi vzreje brojlerjev izražena v kg na mesto za brojlerja na leto, pri upoštevanju 69 % zasedenosti hleva tako znaša 0,048 kg NH_3 /mesto za brojler/leto, kar ustreza ravni emisij iz BAT 32 oziroma 0,0914 kg NH_3 /mesto za brojlerja/leto, upoštevajoč hleve, gnojišče in gnojenje.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki a) BAT 25 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.3.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring emisij amonijaka v zrak iz BAT 25.

BAT 26: Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 26 je redni monitoring emisij vonjav v zrak.

Farma piščancev brojlerjev se nahaja v občini Šmarje pri Jelšah na lokaciji obstoječe Farme Hajnsko, na robu manjšega naselja Hajnsko v kmetijskem območju. Vsi hlevi so prezračevani z avtomatsko krmiljenim sistemom prisilnega prezračevanja. Odvod zraka se izvaja skozi strešne

ventilatorje (5 ventilatorjev nameščenih na slemenu) in 3 ventilatorji nameščeni na zadnji strani objekta. Moč stropnega ventilatorja je 16.000 m³/h, ventilatorji na zadnji steni 38.000 m³/h, skupna moč ventilatorjev na objekt znaša 194.000 m³/h. Dovod svežega zraka je skozi dovodne lopute, ki so nameščene na stenah vzdolž hleva. Zajem in odvod se vklaplja glede na stanje v hlevu (temperatura in vlaga) in glede na zunanje temperature zraka. Prav tako se temperatura v hlevih prilagaja glede na starost piščancev in se s starostjo piščancev znižuje. Z modeliranjem se je ocenjevala dodatna obremenitev zunanjega zraka za emisije snovi v zrak za šest hlevov Farme Hajnsko, kjer se je z modeliranjem ocenilo vplive vonjav na okolico farme. Kot emisijo vonjav so uporabili meritve, ki so bile izvedene na primerljivem hlevu. Upoštevani so bili vsi hlevi za talno rejo brojlerjev v zadnji tretjini turnusa, ko so piščanci največji. Podatki o emisijskih vrednostih so bili uporabljeni iz dejanskih meritev vonjav primerljivih hlevov (z dinamično olfaktometrijo). Pri modeliranju je bil uporabljen program Austal View, s katerim se računa disperzija onesnaževal v zraku (Lagrangeov model disperzije delcev), ki omogoča izračun pogostosti pojavljanja vonjav v okolju. Pri tem so bili upoštevani meteorološki podatki o smeri in jakosti vetra, teren in hrapavost tal. Rezultati so pokazali, da pogostost pojavljanja vonjav v koledarskem letu za najbližje objekte ne bo večja od 2,8 %, kar je pod priporočljivo mejno vrednostjo nemške smernice (15 % za kmetijsko in mešano okolje). Podrobnejše ocenjevanje emisij vonjav z modelskim izračunom je izvedeno v Poročilu št. CEVO-20361/2022-C izvajalca IVD Maribor z julija 2022. Modelni izračun je pokazal sprejemljivo pogostost vonjav za kmetijsko in stanovanjsko območje, saj se emisije vonjav iz hlevov dovolj razredčijo. Tako upravljavec ne pričakuje poslabšanja kvalitete zraka v širši okolici farme zaradi emisij vonjav in zaradi tega redni monitoring vonjav ni potreben.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavcu ni treba izvajati tehnike glede emisije vonjav, opisane v BAT 12 Zaključka o BAT, saj v bližini naprave iz točke 1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ni dokazana obremenitev občutljivih sprejemnikov z vonjavami oziroma se ne pričakuje bistvenega poslabšanja kvalitete zraka v okolici farme. Zaradi navedenega upravljavcu ni treba izvajati monitoringa, opisanega v BAT 26 Zaključka o BAT.

BAT 27: Upravljavec uporablja pri monitoringu emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali tehniko ocene z uporabo emisijskih faktorjev za prah, kjer je predlagan emisijski faktor za brojlerje 0,017 kg/mesto za žival v hlevu na leto. Izbran emisijski faktor je primeren in priporočen, saj se v primeru izvajanja ukrepov za zmanjševanja prašenja kot npr. uporaba obdelane slame, ki je termično obdelana in peletirana (grobi nastilj), napajalni sistem, ki ne toči, krma, ki se ne raztresa, prisilni ventilacijski sistem itd. uporabi emisijski faktor iz spodnjega razpona (0,017 – 0, 022) priporočenih nizozemskih emisijskih faktorjev iz referenčnega BAT dokumenta. Upravljavec v okviru rednega obratovalnega monitoringa za emisije snovi v zrak oceni emisije prahu iz hlevov vsako leto enkrat. Pri uporabi emisijskega faktorja se upošteva vrsto in število perutnine oziroma zasedenost hleva in tehnike, ki se uporabljajo za zmanjšanje emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali, ki so podrobneje opisane pri BAT 11.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki b) BAT 27 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.3.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za monitoring emisij prahu iz posameznega bivalnega objekta za živali iz BAT 27.

BAT 28: Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 28 je monitoring emisij amonijaka, prahu in/ali vonjav iz posameznega bivalnega objekta za živali, opremljenega s sistemom za čiščenje zraka.

Upravljavec nima sistema za čiščenje zraka, zato navedeni BAT 28 ni relevanten oziroma upravljavcu ni treba izvajati monitoringa, opisanega v BAT 28 Zaključkov o BAT.

BAT 29: Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 29 je monitoring naslednjih parametrov procesa vsaj enkrat na leto:

- a) Poraba vode: vgrajeni so števci za porabo vode. Vodi se poraba vode preko računov in na hlevskem listu.
- b) Poraba električne energije: vgrajeni so števci za porabo električne energije in vodi se poraba preko računov.
- c) Poraba goriva: vodi se poraba diesel goriva za električni agregat preko računov ter utekočinjenega naftnega plina za namen ogrevanja hlevov preko računov o nabavi.
- d) Število prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi pogini: vodi se hlevski list z evidenco o številu ob vhlevitvi in ob izhlevitvi ter o poginu za vsak hlev posebej (na cikel) in na leto.
- e) Poraba krme: vodi se evidenca – hlevski list za nabavo krme na osnovi podatkov iz dobavnic krme za posamezen turnus in na letnem nivoju.
- f) Proizvodnja gnoja: vodi se količina gnoja z evidenco oddaje gnoja pogodbeniku po turnusu in na letnem nivoju.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, določene v BAT 29 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 7.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za vodenje evidence porabe vode, porabe električne energije, porabe goriva, števila prejetih in oddanih živali, pri čemer se upoštevajo tudi skotitve in pogini, porabe krme in proizvodnje gnoja iz BAT 29.

Zaključki o BAT za intenzivno rejo perutnine

BAT 32: Emisije amonijaka iz bivalnih objektov za perutnino

Najboljša razpoložljiva tehnika opisana v BAT 32 za zmanjšanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje je uporaba ene od navedenih tehnik in sicer upravljavec izvaja tehniko a) za zmanjševanje emisij amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za piščance brojlerje, to je prisilno prezračevanje in napajalni sistem brez iztekanja (v primeru polnih tal z globokim nastiljem). V hlevih (N1 - N6) so nameščena polna tla z globokim nastiljem in prisilnim prezračevanjem z računalniško vodenimi ventili in napajalnim sistemom brez iztekanja. V hlevih je nameščeno prisilno prezračevanje s pomočjo ventilatorjev, ki so računalniško vodeni na osnovi vgrajenih senzorjev za zaznavanje temperature in zračne vlage. V hlevih se nahaja kapljični »nopl« napajalni sistem. Pri tovrstnem napajalnem sistemu je potrebno paziti na pritisk vode v sistemu; sistem je računalniško voden, da zaznava pritisk in ga prilagaja.

Ministrstvo je presodilo, da upravljavec izkazuje uporabo najboljše razpoložljive tehnike, ki je določena v točki a) BAT 32 Zaključkov o BAT. Kot izhaja iz točke I./2 izreka te odločbe je ministrstvo v točki 2.1.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko za zmanjšanje emisije amonijaka v zrak iz posameznega bivalnega objekta za brojlerje in v točki 2.2.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja v Preglednici 1 iste točke izreka okoljevarstvenega dovoljenja določil mejno vrednost emisije za dušik, izražen kot NH₃ iz Preglednice 3.2 BAT 32 Zaključkov o BAT.

IV.

Obrazložitev točk izreka te odločbe

Ministrstvo je skladno s podatki iz vloge upravljavca na novo določilo oznake tehnoloških enot, kot izhaja iz točke I./1 izreka te odločbe. Ministrstvo je s točko I./1 izreka te odločbe poimenovalo napravo z oznako A1 ter opredelilo in poimenovalo tehnološke enote v točki 1 okoljevarstvenega dovoljenja in sicer tako, da je besedilo: »Naprava se sestoji iz 6 hlevov za rejo brojlerjev.«

nadomestilo z: »Napravo A1 in druge z njo neposredno tehnično povezane dejavnosti sestavljajo naslednje nepremične tehnološke enote:«, pri čemer je ministrstvo na podlagi vloge v okoljevarstveno dovoljenje dodalo še tehnološko enoto, tj. diesel elektro agregat (N7). Ministrstvo je nadalje na podlagi vloge posodobilo še ostale tehnološke enote, ki sestavljajo napravo.

Ministrstvo je na podlagi vloge, 18. člena ZVO-2 in na podlagi Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2 in 48/22, v nadaljevanju: Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja) in Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2) v točki I./2. izreka te odločbe določilo zahteve v zvezi z emisijami snovi v zrak.

Ministrstvo je v točki 2.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisije snovi v zrak na podlagi tretjega odstavka 33. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Ministrstvo je v točki 2.1.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisije celotnega prahu v zrak na podlagi 34. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja.

Ministrstvo je v točki 2.1.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za zmanjševanje nastanka emisije prahu iz posameznih bivalnih objektov za živali na podlagi točk a)1, a)2, a)3, a)4, deloma a)5, a)6 in b)1 BAT 11 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.4. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje emisije vonjav iz naprave iz točke 1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi točk a), b) in deloma točke c) BAT 13 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 2.1.5. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo tehniko reje za brojlerje oziroma tehniko za zmanjševanje emisije amonijaka iz posameznih bivalnih objektov za vzrejo brojlerjev, s katero upravljavec dosega raven emisij amonijaka za rejo brojlerjev iz Preglednice 1 iz točke 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi točke a) in Preglednice 3.2 BAT 32 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točkah 2.1.6. in 2.1.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi z gorivom in obratovalnim časom na podlagi upravljavčeve izjave podane v vlogi, ki se nanaša na obratovalne ure (obratuje povprečno 11 ur na leto), ter na podlagi 7. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev (Uradni list RS, št. 17/18, 59/18, 44/22 - ZVO-2 in 99/22).

Ministrstvo je v točki 2.2.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejno vrednost emisijskega faktorja za določitev emisije dušika, izraženega kot NH₃, v zrak glede na vrsto reje in vrsto nastanitve na podlagi Preglednice 3.2 BAT 32 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točkah 2.3.1. in 2.3.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo v zvezi z načinom izvajanja monitoringa emisij snovi v zrak na podlagi točke a) BAT 25 Zaključkov o BAT za amonijak in na podlagi točke b) BAT 27 Zaključkov o BAT za celotni prah ter v povezavi z 31. členom Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja. Tehnika za monitoring amonijaka je določena z oceno emisij z uporabo masne bilance na podlagi izločanja in skupnega dušika, prisotnega v vsaki fazi ravnanja z gnojem in tehnika za monitoring prahu je določena z oceno na podlagi emisijskih faktorjev, ki jih je upravljavec pridobil na podlagi podatkov, določenih v skladu z referenčnim dokumentom Best Available Techniques (BAT) Reference Document for

the Intensive Rearing of Poultry or Pigs, 2017.

V točki 2.3.3. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo glede na opredelitev v vlogi določilo, da upravljavcu ni treba izvajati obratovalnega monitoringa emisije snovi v zrak iz diesel električnega agregata za pogon zasilnega napajanja na podlagi tretjega odstavka 25. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz srednjih kurilnih naprav, plinskih turbin in nepremičnih motorjev.

Ministrstvo je v točkah 2.4.1. in 2.4.2. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve v zvezi s poročanjem na podlagi 21. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter pogojev za njegovo izvajanje.

Kot izhaja iz točke I./3 izreka te odločbe, je ministrstvo spremenilo točko 3.1.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja ter na podlagi navedb v vlogi in v skladu s točko a) BAT 7 Zaključkov o BAT določilo, da mora upravljavec odpadne vode, ki nastanejo pri pranju hlevov z visokotlačnimi čistilnimi aparati zbirati v vodotesnih podzemnih zbiralnikih.

Kot izhaja iz točke I./4 izreka te odločbe, je ministrstvo za točko 3.1.1. izreka okoljevarstvenega dovoljenja dodalo nove točke 3.1.1.a, 3.1.1.b in 3.1.1.c, v katerih je na podlagi navedb v vlogi določilo zahteve v zvezi z zmanjševanjem emisij odpadnih voda v vode.

V točki 3.1.1.a izreka okoljevarstvenega dovoljenja je na podlagi točke b) BAT 6 Zaključkov o BAT določilo, da je treba po vsaki izpraznitvi hleva pred pranjem hlevov zagotoviti suho čiščenje hleva.

V točki 3.1.1.b izreka okoljevarstvenega dovoljenja je na podlagi točke c) BAT 6 Zaključkov o BAT določilo, da mora upravljavec zagotavljati, da se padavinske odpadne vode, ki se odvajajo s streh hlevov ter povoznih površin, ne onesnažijo s pralnimi vodami in komunalnimi odpadnimi vodami. V točki 3.1.1.c izreka okoljevarstvenega dovoljenja je na podlagi točke b) BAT 6 Zaključkov o BAT določilo, da mora upravljavec zagotavljati suho čiščenje dvoriščenega območja ter transportnih poti (brez nastanka odpadnih vod).

Kot izhaja iz točke I./5 izreka te odločbe, je ministrstvo za točko 3.1.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, na podlagi navedb v vlogi in pravne podlage, ki je pojasnjena v nadaljevanju, v skladu s točko b) BAT 7 Zaključkov o BAT, določilo obveznosti v zvezi z vgrajeno malo komunalno čistilno napravo (v nadaljevanju: mKČN).

Ministrstvo je v skladu s 26. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22-ZVO-2, 75/22 in 157/22) ter na podlagi podatkov iz vloge oziroma njenih dopolnitev določilo podatke o lokaciji iztoka iz mKČN in največjih količinah komunalne odpadne vode v točki 3.1.7. izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Ministrstvo je obveznost izvedbe prvih meritev na mKČN iz točke 3.1.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo na podlagi 29. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

Obveznost glede pregleda mKČN oziroma izvedbe meritev emisij na iztoku iz mKČN, ki nadomeščajo ta pregled, določeno v točki 3.1.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, je ministrstvo določilo na podlagi drugega odstavka 28. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Uradni list RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22-ZVO-2).

Vrsto, obseg in število meritev ter čas vzorčenja pri izvedbi meritev emisij na iztoku iz mKČN – v kolikor se upravljavec odloči za izvedbo teh meritev namesto za pregled mKČN - iz točke 3.1.9. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo določilo na podlagi šestega in sedmega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode ter 5., 6., 12. in 13. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda (Uradni list RS, št.

94/14, 98/15 in 44/22-ZVO-2).

Nabor in mejne vrednosti parametrov pri izvedbi prvih meritev mKČN, določene v Tabeli 1 iz točke 3.1.8. izreka okoljevarstvenega dovoljenja, so določeni na podlagi 5. in 6. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda ter 8. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Obdobje izvedbe prvega pregleda mKČN (po izvedbi prvih meritev) iz točke 3.1.10. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo določilo ob upoštevanju določil šestega odstavka 17. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Obveznost v zvezi z urejenostjo merilnega mesta iz točke 3.1.11. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo določilo v skladu z 9. členom Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo ter s prvim in tretjim odstavkom 14. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda.

Obveznost predložitve analiznega izvida opravljenih prvih meritev na iztoku iz mKČN, skupaj z izpolnjenim obrazcem »Poročilo o prvih meritvah za mKČN z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE« iz Priloge 5 Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki ga lahko izpolni upravljavec sam, določeno v točki 3.1.12. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je ministrstvo predpisalo na podlagi petega in šestega odstavka 20. člena Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda.

Obveznost v zvezi z ravnanjem z blatom iz mKČN iz točke 3.1.13. izreka okoljevarstvenega dovoljenja je določena na podlagi prvega odstavka 28. člena Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

Ministrstvo je v točki 3.1.14. izreka okoljevarstvenega dovoljenja obveznost v zvezi z ukrepanjem in s prijavo o izpadu obratovanja mKČN določilo v skladu s petim in šestim odstavkom 15. člena Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.

Kot izhaja iz točke I./6 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 4.1.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za preprečevanje ali, kjer to ni mogoče, zmanjšanje emisij hrupa na podlagi opredelitve upravljavca v vlogi in točk a), b), c), d), e) in f) BAT 10 Zaključkov o BAT.

Kot izhaja iz točke I./7 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 6.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahteve za ravnanje z gnojem in pralnimi vodami na podlagi navedb v vlogi in v skladu s 6. členom Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

Ministrstvo je na podlagi vloge, Zaključkov o BAT in Pravilnika o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2) v točki I./8 izreka te odločbe določilo druge ukrepe v zvezi z obratovanjem naprave.

Ministrstvo je v točki 7.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede vzpostavitve in vodenja sistema ravnanja z okoljem na podlagi elementov iz točke 1 do 9 in 11 BAT 1 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.2 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede preprečevanja in zmanjšanja okoljskega vpliva in izboljšanja splošnih značilnosti na podlagi točk a), b), c), d) in e) BAT 2 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje

skupnega izločenega dušika in posledično emisij amonijaka na podlagi točk a), b), c) in d) BAT 3 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje skupnega izločenega fosforja na podlagi točk a), b) in c) BAT 4 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.5 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za učinkovito uporabo vode na podlagi točk a), b), c), d) in e) BAT 5 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.6 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za učinkovito rabo energije na podlagi točk a), b) in d) BAT 8 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.7 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za zmanjšanje emisij amonijaka iz celotnega proizvodnega procesa za rejo piščancev brojlerjev na podlagi BAT 23 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.8 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo mejne vrednosti skupnega dušika in skupnega fosforja izločenih v gnoju na podlagi točke a) BAT 24 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo za vodenje evidence porabe vode, porabe električne energije, porabe goriva, števila prejetih in oddanih živali, porabe krme in proizvodnje gnoja na podlagi BAT 29 Zaključkov o BAT.

Ministrstvo je v točki 7.10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja določilo zahtevo glede poročanja zahtev iz točke 7.7, 7.8 in 7.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi BAT 23, 24 in 29 Zaključkov o BAT.

Kot izhaja iz točke I./9 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 9.1 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je zahteve za vodenje evidenc določilo v točki 7.9 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./10 izreka te odločbe, je ministrstvo črtalo točko 9.3 izreka okoljevarstvenega dovoljenja, ker je zahteve za predložitev poročila o rezultatih obratovalnega monitoringa določilo v točki 2.4 izreka okoljevarstvenega dovoljenja.

Kot izhaja iz točke I./11 izreka te odločbe, je ministrstvo v točki 10 izreka okoljevarstvenega dovoljenja zamenjalo obveznost obveščanja o spremembah in sicer je namesto besedne zveze »Agencija RS za okolje« zamenjalo z besedno zvezo »ministrstvo«. S 1. septembrom 2021 se je namreč začela izvrševati Uredba o spremembi Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 101/21), ki je spremenila stvarno pristojnost oziroma delovno področje Agencije Republike Slovenije za okolje tako, da je za izvajanje večine upravnih nalog pristojno ministrstvo in ne več agencija.

Preostalo besedilo izreka okoljevarstvenega dovoljenja ostane nespremenjeno, kot izhaja iz točke II. izreka te odločbe.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo o njih odločeno, kot izhaja iz točke III. izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo glede na četrti odstavek 120. člena ZVO-2 ni pritožbe, pač pa je dovoljen upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije v roku 30 dni od vročitve odločbe. Tožbo se vložijo neposredno pri pristojnem sodišču ali pošlje po pošti.

Pri nastajanju tega dokumenta so sodelovale naslednje uradne osebe:

Irena Hribernik Laznik, podsekretarka
Mateja Jelovčan, višja svetovalka I
Janez Jeram, sekretar

Postopek vodil-a:

Nives Stele
sekretarka

mag. Katja Buda
sekretarka

Vročiti:

- Pooblaščenca E-NET OKOLJE d.o.o., Linhartova cesta 13, 1000 Ljubljana (za: PERUTNINARSKA ZADRUGA PTUJ PZP z.o.o., Spodnja Hajdina 17, 2288 Hajdina) – osebno.